

'COURTSHIP FEEDING' OP ZEE DOOR GROTE STERNS
STERNA SANDVICENSIS

COURTSHIP FEEDING AT SEA BY SANDWICH TERNS

INGRID TULP & HANS SCHEKKERMAN

Tedingstraat 72, 6822 DE Arnhem

On 19 May 1996, near the coast of Vlieland, we observed courtship feeding at sea by Sandwich Terns. During 20 minutes of observation one adult tern of a presumed pair caught 5 clupeid fish and fed them all to its mate. This bird alighted on the sea to receive the fish. Courtship feeding, common in the colonies, has apparently not been observed at sea before in Sandwich Terns.

Gedurende 17-25 mei 1996 hebben we waarnemingen gedaan aan het foeraergegedrag van Grote Sterns *Sterna sandvicensis* langs de kust van Vlieland. De bedoeling was om, als aanvulling op het onderzoek aan visaanvoer op Griend door Eric Stienen, Allix Brenninkmeijer en Piet van Tienen, een idee te krijgen over vissucces van adulte Grote Sterns in de periode dat ze nog geen jongen hebben. Op 19 mei omstreeks 10.00 uur observeerden we vanaf het strand bij de oostpunt van Vlieland ter hoogte van paal 52.0 enkele vlak achter de branding foeragerende Grote Sterns. Eén van de vogels landde kortstondig met een haringachtige *Clupea harengus/Sprattus sprattus*, die hij zojuist gevangen had, op het water en gaf hem aan een andere adulte stern die daar al zat. Na het consumeren van deze vis ging ook de tweede stern op de wieden om te foerageren. Deze laatste bleef echter steeds vlakbij de vogel die de vis had aangebracht. De sterns werden tegelijkertijd gevolgd gedurende 20 minuten, waarna de losse groep Grote Sterns verder naar het zuidoosten vloog. In die periode ving de eerste vogel 5 haringachtigen die alle aan de ander werden gegeven. De ontvanger vloog ook op foerageerhoogte en omlaag kijkend boven het zeeoppervlak rond, maar voerde geen enkele stootduik uit. Telkens wanneer de ene stern een prooi gevangen had, landde de ander op het water om de vis in ontvangst te nemen, op de manier waarop juveniele sterns dat in de nazomer ook doen. De gemiddelde lengte van de vijf gevoerde vissen was 11 cm, ongeveer even groot als haringachtigen die in dezelfde periode in de kolonie op Griend werden aangevoerd (10.0 cm; Eric Stienen pers. med.).

Gezien het feit dat de gever en de ontvanger steeds dezelfde individuen waren gaat het hier waarschijnlijk om een geval van 'courtship feeding' binnen een paar. Courtship feeding is bij Grote Sterns een heel normaal verschijnsel in de kolonie, zowel voor als tijdens de incubatieperiode (Veen

1977), maar op zee voor zover ons bekend niet eerder beschreven. Cramp (1985) beschrijft voor Visdieven *Sterna hirundo* dat eenmaal gevormde paren voor de eileg 5 tot 10 dagen naar de visgronden verdwijnen waar het vrouwtje regelmatig wordt gevoerd. Camphuysen (1991) en Camphuysen & Winter (1996) beschrijven baltsvluchten van Noordse Sterns *S. paradisaea* op volle zee, zowel voor als na de broedtijd. Voor de Grote Stern wordt zo'n 'honeymoon period' echter niet genoemd. In het licht van het idee dat courtship feeding naast een functie bij de paarvorming ook een serieuze bijdrage levert aan de energie-inkomsten van het vrouwtje in de periode vlak voor het eileggen (Nisbet 1973), lijkt het voeren op zee een energetisch efficiëntere optie dan telkens vele kilometers heen en weer vliegen tussen de visgronden en de kolonie. Toch werd dit gedrag ondanks intensief waarnemen in de rest van de week niet meer gezien.

Camphuysen C.J. 1991. Baltsvluchten van Noordse Sterns *Sterna paradisaea* op open zee. *Sula* 5: 59-61.

Camphuysen C.J. & Winter C.J.N. 1996. Arctic Terns *Sterna paradisaea* in the central northern North Sea in July: offshore staging area for failed breeders? *Seabird* 18: 20-25.

Cramp S. 1985. *The birds of the Western Palearctic* 4. Oxford.

Nisbet I.C.T. 1973. Courtship-feeding, egg-size and breeding success in Common Terns. *Nature* 241: 141-142.

Veen J. 1977. Functional and causal aspects of nest distribution in colonies of the Sandwich Tern (*Sterna s. sandvicensis* Lath.). *Behaviour Suppl.* 20: 1-193 □